

пізнавальної активності школярів. Вважаємо за доцільне визначити низку причин, які, на нашу думку, гальмують розвиток пізнавальної активності школярів, а також впливають на їхню успішність:

- відсутність у навчальних закладах системи управління якістю освіти відповідно до міжнародних стандартів;
- певна неузгодженість 12-ти бальної оцінювальної шкали;
- недостатнє врахування, а інколи певне ігнорування інтересів та нахилів учнів;
- суб'єктивність оцінювання вчителем учнів;
- неготовність деяких учителів розглядати учня як суб'єкта навчально-виховного процесу;
- перевантаження змісту шкільної освіти, що недостатньо сприяє розвитку пізнавальної активності учнів.

Зауважимо, що розвиток пізнавальної активності залежить від ряду причин, головними з яких є: об'єктивне оцінювання, підвищення пізнавальної мотивації, пізнавального інтересу і активізації мислення. Звичайно, що важко домогтися абсолютно об'єктивного оцінювання. Адже процесом оцінювання керує вчитель й саме тому, на думку науковців, низький рівень об'єктивності оцінок можна пов'язати з низьким рівнем професійності педагога: професійним самоусвідомленням, педагогічною спрямованістю, мисленням, рефлексією, педагогічним тактом (Н. Божко, Л. Мітіна); з неадекватністю індивідуальних оцінних еталонів учителя (І. Якиманська); з особистісними рисами та темпераментом педагога (Б. Ананьєв, А. Маркова, А. Реан).

Дослідження науковців свідчать, що найоб'єктивніше оцінюють знання учнів учителі з демократичним стилем керівництва, учителі-автократи часто занижують оцінки, інколи виявляють агресивність, створюють напружену атмосферу в класі, вчителі-ліберали – дуже часто завищують оцінки. Тому для успішної організації оцінювальної діяльності, яка б сприяла підвищенню рівня пізнавальної активності школярів, учителі мають використовувати багатий педагогічний досвід оцінювання (ознайомлення з педагогічною, психологічною і методичною літературою, новими методиками навчання і виховання); враховувати вікові й індивідуальні психолого-педагогічні особливості учнів (фізичний стан, особливості пізнавальної діяльності); формувати позитивні риси учнів, навички самоконтролю та самооцінки, способи різнобічної навчально-пізнавальної діяльності; враховувати пізнавальні здібності кожного учня; прагнути до грамотного, об'єктивного оцінювання учнів (використовувати нормативні документи, працювати над самооцінкою, особистісними рисами, підвищувати професійний рівень).

Підсумовуючи зазначимо, що активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів засобами оцінювання здійснюється на основі суб'єкт-суб'єктних відносин, учитель шукає нові резерви своєї діяльності, а учень самостверджує себе як активний учасник процесу навчання.

Література

1. Гебос А.И. Психология познавательной активности учащихся (в обучении) / А.И. Гебос. – Кишинев : Штиинце, 1975. – 104 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ІФНМУ

***О.В. Боднарчук, Л.З. Мандзюк, Л.В. Стецьків, А.О. Стецьків
м. Івано-Франківськ, Україна***

Серед всіх форм навчальної діяльності важлива роль відводиться лекції, яка одночасно є найскладнішим видом роботи і тому доручається самим кваліфікованим і досвідченим викладачам.

Лекція – головна ланка дидактичного циклу навчання. Її мета – формування основи

для подальшого засвоєння студентами учбового матеріалу.

Кожна лекція характеризується етичною стороною викладання, науковістю та інформативністю (сучасний науковий рівень), доказовістю і аргументованістю, наявністю достатньої кількості переконливих прикладів, фактів; емоційністю викладу, чіткою структурою і логікою розкриття навчального матеріалу, методичними підходами, викладанням доступною і ясною мовою, роз'ясненням введених термінів і назв.

Згідно з навчальним планом видами занять на кафедрі хімії є лекції, практичні заняття, консультації, самостійна позааудиторна робота студентів. У тематичний план лекцій включені основні питання всіх розділів дисципліни – разом 30 годин. Як показує досвід, така порівняно невелика кількість годин викликає певні труднощі у визначенні послідовного викладання пріоритетних питань органічної хімії.

Беручи за основу підручник [1], лектор наголошує і звертає увагу на питання ліцензійного іспиту «Крок-1. Фармація» і з врахуванням контрольних питань, які наведені в методичних вказівках до кожної теми, на найбільш вивчені та ілюстровані питання дисципліни.

При організації навчання викладач повинен враховувати складність навчальної програми, яка сьогодні наближається до граничної і подавати матеріал студентам у більш доступній формі. До найбільш дієвих способів, що забезпечують підвищення ефективності і якості підготовки фахівців у сучасних умовах, є побудова процесу навчання на основі мультимедійних технологій. Сучасні дослідження відкрили величезний потенціал таких технологій, оскільки, мультимедійне подання навчальної інформації дозволяє значно підвищити ефективність засвоєння матеріалу за рахунок активізації всіх видів розумової діяльності.

Для доступності і кращого розуміння тих чи інших моментів використовується мультимедійна презентація з численними формулами, реакціями, схемами, таблицями та застосуванням лікарських препаратів в медицині [2]. Розглядаються і пояснюються питання будови органічних сполук, ізомерія, номенклатура, способи добування, фізичні та хімічні властивості, методи ідентифікації.

Обов'язковим компонентом лекції є глибока змістовна мотивація до вивчення цього фундаментального в фармацевтичній освіті теоретичного предмету, наголошення на актуальності і практичній значимості набутих знань.

Співробітники кафедри цілеспрямовано підходять до завдань і досягнення поставленої мети засвоєння предмету. Студентам фармацевтичного факультету викладаються основні відомості, які стосуються основ будови органічних сполук, вуглеводнів та їх функціональних похідних, гетероциклічних сполук, чим закладаються основи майбутньої практичної діяльності провізора. Більш детально будову органічних сполук, механізми хімічних реакцій та методи ідентифікації розглядаються на практичних заняттях.

Для того, щоб читання лекцій не зводилося до копіювання поданого матеріалу на слайдах, студенти до початку лекції отримують опорні конспекти, які містять комплект слайдів презентацій, роздрукованих таким чином, щоб сторінка містила кілька слайдів та поле для заміток. Такі конспекти дозволяють студентів зосередитися на демонстрації презентацій, не витрачаючи часу на переписування зображень.

Для ефективного читання лекції викладач повинен володіти чималим практичним досвідом і вмінням працювати з сучасними комп'ютерними програмами та Інтернет-ресурсами [3]. Їх готовність до якісного розроблення мультимедійних матеріалів повинні забезпечувати додаткові курси навчання роботи з комп'ютерними програмами, виїзні семінари та ін.

Основні завдання, які ставлять перед собою викладачі нашої кафедри сьогодні – це вдосконалення наявних матеріалів із мультимедійних презентацій лекцій, розроблення і запровадження у навчання електронних навчально-методичних посібників, схем, довідників, які будуть доступні студентам на електронних носіях та Інтернет-сайті ІФНМУ. Вважаємо,

що інноваційні технології навчання, при раціональному використанні з традиційними методами навчання, повинні виводити успішність студентів на більш високий рівень, оскільки значно стимулюють їх навчальну діяльність.

Література

1. В.П. Черних, Б.С. Зіменковський, І.С. Гриценко / Органічна хімія. // Підручник для студентів вищих навчальних закладів, Харків. Видавництво НФаУ «Оригінал». 2008. – 752 с.
2. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасні заняття. Інтерактивні технології навчання. – К: А.С.К., 2004. – 192 с.
3. Сучасні освітні технології [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://berdschool3.ucoz.ru/publ/1-1-0-2>.

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я НА КАФЕДРІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА КОРЕКЦІЙНОЇ ОСВІТИ ХНПУ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

*Ю.Д. Бойчук, А.І. Галій
м. Харків, Україна*

Упродовж останніх десяти років стан здоров'я населення України змінюється на гірше. Середній вік людини становить близько 60 років. Багато молодих людей втрачають працездатність, а низький економічний рівень не дозволяє їм отримати ефективне лікування. Помітна тенденція до погіршення стану здоров'я дітей, що виявляється у зниженні функцій імунної системи, кількості захворювань, які раніше були характерні для людей старшого віку (цукровий діабет, пухлини), поширенні екологічно залежних патологій внаслідок аварії на ЧАЕС тощо. Погана обізнаність молоді про шкідливий вплив алкоголю, наркотичних речовин, тютюнопаління, захворюваності на інфекції, що передаються статевим шляхом та ВІЛ-інфікування ще більше погіршує стан здоров'я молоді.

Сказане вище свідчить про те, що період сьогодення характеризується демографічною кризою, адже здоров'я дітей та молоді — майбутнє нашої країни, запорука збереження генофонду й безпеки української нації. Вихід із цієї ситуації вбачається у підвищенні культури здоров'я, формуванні нової свідомості, коли людина буде ставитися до свого здоров'я як до найбільшої цінності. Цього можна досягти засобами освіти. Через навчально-виховний процес школи проходить все підростаюче покоління держави і його можна вважати визначальним для формування мотивації здорового способу життя.

Національною доктриною розвитку освіти в Україні та низкою нормативно-правових документів передбачено створення умов для реалізації здоров'язбережувальної функції освіти і розгляду здоров'я як мети, змісту і результату навчання. У цих документах визначено перспективні орієнтири і шляхи формування освіченої, вихованої, фізично і духовно здорової української нації. Формування здорового способу життя через освіту виокремлено як один з пріоритетних напрямів державної політики у розвитку освіти. У свідомість освітян закладається розуміння поняття здоров'я як фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я вихованців, тобто здоров'я розглядається як багатовимірний компонент життя людини. Це дозволяє навчити кожного учня вести здоровий спосіб життя на основі життєвих навичок, здатності до творчого розвитку і самовдосконалення.

З метою навчання дітей бути здоровими, відновлювати, зберігати та розвивати своє здоров'я та здоров'я оточуючих у сучасну систему загальної середньої освіти введено інтегрований навчальний предмет «Основи здоров'я», який вивчається з 1 по 9 клас.

Орієнтовні потреби у вчителів основ здоров'я 21700 шкіл України становлять понад 20 тис. осіб. Необхідно відзначити, що 70% учителів, які викладають зараз цей предмет у школі не мають відповідної (та навіть біологічної) підготовки.

Супровідний моніторинг, проведений протягом 2006-2010 років Відділенням моніторингових досліджень освітньої галузі Інституту інноваційних технологій і змісту